

Évi jelentés a veszprémvármegyei múzeum és múzeumi könyvtár 1929/30. évi fejlődéséről és évvégi állapotáról. — Irodalmi mellékletekkel. — Összeállította: *Laczkó Dezső* múz. igazgató. Veszprém, 1930. Egyházmegyei könyvnyomda, 8°, 46 l.

A múzeumnak főleg a régészet területén eredményes munkáját és gyarapodását, valamint a könyvtár használatát ismertető jelentés után a kötetben a következő helyi vonatkozású értekezéseket találjuk: Dr. GUTHEIL Jenő: *Veszprém, Szent Imre városa. A adatok Veszprém Szent Istvánkori történetéhez*; RHÉ Gyula: *Új Árpádkori templommaradványok Veszprémben*; Dr. RIBÓ Zoltán: *Csikász Imre † veszprémi szobrászművész életrajza*. A már harmadik évi beszámolót kísérő irodalmi melléklet mindenesetre hasznos gondolatnak bizonyult. n.

Máté Károly: *A könyv morfológiája*. Tanulmány a XVI—XVII. századi magyar irodalom történetéhez. Budapest, 1930. 53 l. (Minerva Könyvtár XXX.)

HORVÁTH János és THIENEMANN Tivadar vezették be irodalomvizsgálatunkba a gyümölcsöző morfológiai szempontot. Az irodalmi formák és a közönség változásának története mellett nem maradhatott el az irodalmiság közvetítőjének, a könyvnek formai fejlődésrajza sem. Ezt a munkát végezte el régi magyar nyomtatványok alapján MÁTÉ Károly, szerencsés példát adva a könyvészeti adatok szellemtörténeti hasznosítására. Főleg THIENEMANN elvi alapvetése nyomán bőséges idézetekkel tárgyalja a címlap alakulását a cím nélkülségtől a barokk végtelen címekig, az írói öntudat kibontakozását a névtelenség, névrejtés, magakicsinyítés stádiumain keresztül, a dedikáció szerepét és ezzel kapcsolatban a maecenas jelentőségét, a könyvnyomtatónak a szellemi részbe is befolyását, végül az olvasóval törődés kezdeti jeleit az elő és utószavakban. A gazdag és az irodalomtörténettől még úgyszólván teljesen kiaknázatlan régi magyar könyvanyagot lelkiismeretesen áttanulmányozta; bárcsak e formai ismerkedés után most kedvet kapnának kutatóink tartalmuk feldolgozására is. H. G.

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár Értesítője. 1929. Új folyam 9. kötet. 1—4 sz. Budapest, 1930. Budapest Székesfőváros Házinyomdája. 8°. 231 l.

Az évenként rendszeresen megjelenő *Értesítő* 9-ik kötete az 1929. évről szól. A könyvtár munkásságáról szóló jelentés (1—26 l.) után az új

gyarapodás válogatott jegyzékét (27—197 l.), majd a rendszeresen járó folyóiratok (199—205 l.) lajstromát találjuk. Az *Értesítőt* egy a keresést megkönnyítő névmutató (207—231 l.) zárja be. ENYVVÁRI Jenőnek a könyvtár kitudó igazgatójának jelentéséből értesülünk arról a valóban nagyarányú használatról, melynek a Fővárosi Könyvtár örvend s arról a megerőltető munkáról, amelyet az elégtelen számú alkalmazottnak a használat lebonyolítására kell fordítania s amiről legjobban a számok beszélnek. 1929-ben a könyvtár egymillió kötetnél többet juttatott olvasói kezébe. A könyvtári rendes munkákon kívül serényen folytak az új otthonba, a WENCKHEIM-palotába való átköltözés előmunkálatai, amelyeket az épület átalakítási és berendezési munkái — amelyekre a könyvtár igazgatójának döntő befolyásavolt — előzték meg. A gyarapodás képét néhány szám világítja meg, a központi Könyvtár 9431, a tizenkét fiókkönyvtár 34,524, összesen tehát 43,865 darabbal gyarapodott. Könyvbeszerzésre a Központi könyvtárnak 132,000 P, kötésekre 33,907 P, a fiókkönyvtáraknak beszerzésekre 120.000 P, kötésekre szintén 33,907 P javadalma volt. Egyéb dologi kiadásokra más javadalmi tételek nyujtanak fedezetet. Katalógusok dolgában — az *Értesítőn* kívül — az *Aktuális kérdések irodalma* c. sorozatban öt lajstrom, valamint a *Budapesti Gyűjtemény Bibliográfiai Munkálatai* c. sorozat 1-ső füzeté — melyekről megjelenésükkör megemlékeztünk volt — hagyta el a sajtót.

I. K.

Code international d'abréviations des titres de périodiques.

Paris. 1930. Institut intern. de coop. int. 8^r 12 l.

A szellemi együttműködés nemzetközi intézete egyik albizottságával kidolgoztatta a folyóiratok címei rövidítésének nemzetközi szabályzatát. Ezt franciául és angolul a fenti című füzetkében kiadta. A szabályzat kiegészítéséül szolgál az általános rövidítések jegyzéke. A munkának fő-előnye a világosság, a könnyű áttekinthetőség s hogy kerüli a rövidítések túlzásba vivését. Az általános szabályokat hét, a különlegeseket öt pontba foglalja össze. Már az első mondat megadja a szabályzat szellemét. Ez a mondat így szól: A folyóiratok címét úgy rövidítsük, hogy az könnyen legyen kiegészíthető. Nem ismeri azt a fátylat, melyet a céhbéliek a mesterség titkosságának emelésére a legegyszerűbb dolgokra szeretnek borítani. Célszerű volna e szabályzatot magyar fordításban is kiadni, mert ebből nemcsak a rövidítések szabályait lehet megtanulni, hanem azt is, hogy hogyan lehet egy szabályzatot világosan megírni.

I. K.